



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet**

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

**Stengel, Georg**

**Ingolstadii, 1651**

8. Malè adulteria, inter conjuges adultèrijs compensari

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45686**

faces, qui lenocinantis vincula non sensit, quem nulla mortis formido perterruit, qui maluit liber criminis mori, quam criminosa potentia eligere consortium. Talis Iosephus erat antè, quam coniugio ligaretur; qualem putes fuisse, postquam etiam matrimonij illi vinculum accessit? Habemus igitur duplex exemplum, & in mœcha improbitatis, & castitatis in Iosepho; ut illius fœditate huius pulchritudo commendetur.

Quod si quis alium vult, & quidem jam coniugem, Iobum ipsum consideret, cuius tanta fuit cura, ne in fidem coniugalem impingeret, vt illud saluberrimum scitum non dubitaret postoris relinquere: *Pepigi fædus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine.* Sciebat enim, oculos esse in amore dices. Quod satis expertus Dauid, nunquam postea sibi satis deplorare posse videbatur. Nam accidit, ut surgeret de strato suo, post meridiem, & deambularet in solario domus regie: *vidit ergo mulierem se lavantem ex aduerso, super solarium suum.* Quid postea fecerit, constat. Nisi vidisset, adulter non fuisset. Merito igitur dicere potuit: *Vt vidi? ut perij?* Nam tum statim perijt, quando vidit; quasi caput Medusa aspexisset. *Quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendam eam, iam mœchatus est eam in corde suo,* Hanc oculorum continentiam vel in Ethnica discamus. Vxor Tigranis regis Armeniæ, vt refert Xenophon, cùm, ex aula Cyri regis Persarum, ad maritum reuertisset, ab eo interrogata, quid de Cyro & Cyri pulchritudine sentiret, respondit: *Abs te, o marrite, deos testor, nusquam oculos deslexi; itaque qualis sit forma Cyri, prorsus ignoro.* O laudabilis ignorantia! o oculo's cælo ipso, non tantum Tigrane dignos! Hæc fides coniugum quam chara Deo est? quam, apud mortales, annalibus digna? Prædicta vbiique in Iob custodia, vituperatur in Dauid libertas oculorum; atque ex huius adulterio illius fidelitas commendatur. Vnius virtus, quam sit laude digna, ostendit alterius casus.

Idem scribit Athenæus, mirari Aristotelem in Menelao, qui tanto amore atque fide erga Helenam, licet adulteram, fuit, vt nullam admisisse pellicem, apud Homerum, legatur; quod ipsum tamen impunè licebat: præsertim cum etiam præstantissimi Græcorum pellices habere, ab eodem poëta introducan-

## VII.

Iob. 31. 1.

2. Reg. II. 2.

Matth. 5. 28.

## VIII.

Athenæ. I. 13.

cap. 1.

tur. Quare, in eodem thalamo summum fidei & perfidiae, castitatis & impunitatis exitit exemplum; ad erudiendos illos, qui existimant, coniuges suos lege talionis puniendos, & si id licere, quod alterum deprehenderunt peccauisse; quasi adulterium adulterio sit plectendum; & unius scelus alterius criminis excusat. Vel ex poeta disce, o miser, fidem tenere, peccet licet vxor tua; tu tamen serua, quod promisisti; sit illa contumax, & neget obedire; tu tamen esto fidelis. Denique tametsi illa sit Helena, tu tamen potes esse Menelaus. Duo haec coniuges, exempla tibi reliquerunt; facile vides, honestum turpi esse praeferendum. Sicut neque etiam difficile est statuere, Iobi, an Davidis oculos debeas imitari. Vel si hoc tibi nimis sanctus fuit, Eubatam accipe in praceptorum, cui cum aliis oculi insidiarentur, ab ingenio auxilium fuit.

IX.  
Aelian. lib. 10  
Variar. c. 2.

X.  
Cant. 8. 6.

*Lais, cum Eubatam Cyrenensem aspexisset, ardenter in eum amore cœpit flagrare, & de contrahendis, inter se mutuo, nuptijs monem ei detulit. At ille metuens eius insidias, recepit sese id facturum. Non tamen rem cum illa Eubatas habuit, sed casto & imperanter vitam peregit. Sponso verò his conditionibus facta est, ut post ludos certamenq[ue], rata deberet esse. Cum igitur victor ab ea certamine, ne conuentis non stetisse videretur erga feminam, p[ro]cul Laidis imaginem deportauit secum Cyrenam, inquiens, se Laidem ducere, & pacta non fregisse. Quam obcaecissam mulier, que ipsi impetrat, maximam ei statuam Cyrene ponendam curauit: sic remunari volens eius temperantium. Apparet hic rursum fidem Eubate non minus insignem fuisse, quam Laidis leuitatem: & per hanc illi statuam fuisse erectam. Frequenter enim unius crimen virtutis alterius clarescit.*

*Verè Salomon, Fortis est, ut mors dilectio. Quidam enim, ne dilectionem fidemque coniugi promissam laderent, ministrum, quam sedari, maluerunt. In horum censu resert Zonaras, Isaacium Comnenum Imperatorem exitisse. Is peregrè profectus in morbum incidit. Consultatum est de remedio; & à medicis, qui corporis magis, quam animæ curam habere consueverunt, consultum, ut consuetudine mulieris morbum leuaret. At is fidei à se data memor, valetudine, & adeò etiam morte insuper habita,*